

TIỀN HẢI

Đẩy nhanh sản xuất vụ mùa

Để bảo đảm thời vụ sản xuất vụ mùa, hiện nay, trên địa bàn huyện Tiền Hải, bà con nông dân đang khẩn trương đẩy nhanh tiến độ bừa ngả, gieo cấy lúa vụ mùa.

Bà Nguyễn Thị Mai, thị trấn Tiền Hải cho biết: Thời gian qua, dù sản xuất trong điều kiện thời tiết không thuận lợi, nắng nóng kéo dài, ảnh hưởng tới sản xuất vụ mùa, tuy nhiên để bảo đảm tiến độ gieo cấy trong khung thời vụ thích hợp, chúng tôi đã tranh thủ lúc sáng sớm và buổi đêm ra đồng cấy lúa. Vụ mùa năm nay, gia đình tôi gieo cấy 1,4 mẫu gồm các giống Bắc thơm, BC15... Do thiếu lao động nên gia đình đã có kế hoạch thuê máy cấy để kịp khung thời vụ. Không chỉ các địa phương phía Tây huyện mà các xã khu Nam như: Nam Thăng, Nam Trung, Nam Phú... cũng tích cực đẩy nhanh tiến độ làm đất gieo cấy lúa mùa. Ông Bùi Văn Tuyền, thôn Hữu Vi Nam, xã Nam Chính chia sẻ: Vụ mùa năm nay gia đình tôi gieo cấy 6 sào giống lúa BC15. Bước vào vụ sản xuất, gia đình đã gieo mạ, chuẩn bị phân bón, sẵn sàng gieo cấy theo chỉ đạo của HTX. Theo khuyến cáo của ngành chuyên môn, thời tiết năm nay không thuận nên cần thực hiện đúng thời gian làm đất để gieo cấy, tránh khi lúa đang trở bông gặp mưa bão dẫn đến mất mùa. Hiện nay, các địa phương của huyện Tiền Hải đã và đang tích cực tuyên truyền, chỉ đạo nông dân chấp hành nghiêm lịch thời vụ do tỉnh, huyện đề ra trong sản xuất. Đồng thời, các HTX tổ chức cung ứng vật tư nông nghiệp như: phân bón, thóc giống, thuốc bảo vệ thực vật phục vụ bà con nông dân. Ông Trần Văn Huyền, Giám đốc HTX SXKD DVNN xã Nam Phú cho biết: Vụ mùa năm nay, Nam Phú phấn đấu gieo cấy 250ha. Địa phương đã huy động 7 máy cày đa năng, 22 máy cày tay tập trung làm đất. HTX chủ động duy tu, bảo

dưỡng 2 trạm bơm có công suất 8.400m³/h vận hành tốt. Cung ứng 3 tấn thóc giống, 20 tấn phân NPK. Thực hiện chỉ đạo UBND xã, các chủ máy cày đã thống nhất làm đất tại các vùng, đồng thời đưa ra giá làm đất hợp lý nhằm phục vụ tốt cho bà con nông dân yên tâm sản xuất. Ngoài ra, UBND xã chỉ đạo các thôn huy động nhân lực gia cố bờ vùng, bờ thửa, kiểm tra hệ thống mương dẫn, điều tiết nước hợp lý, chống xâm nhập mặn, bảo đảm đủ nước phục vụ làm đất gieo cấy lúa mùa.

Ông Phạm Văn Vang, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện Tiền Hải cho biết: Vụ mùa năm nay Tiền Hải phấn đấu gieo cấy 10.000ha lúa, cơ cấu gồm nhóm lúa chất lượng cao 40% như các giống ĐS1, TBR279... lúa có năng suất cao trên 60% như BC15, TBR225, TBR1 và phần đầu năng suất đạt 60 tạ/ha trở lên. Do tính chất khẩn trương của vụ mùa nên huyện đã chỉ đạo các địa phương thu hoạch lúa xuân xong đến đâu tiến hành cày bừa ngay đến đó, vệ sinh đồng ruộng bảo đảm gốc rễ phân hủy. Huyện đã tổ chức tốt việc huy động khoảng 260 máy làm đất đa năng, 1.054 máy cày tay phục vụ bà con nông dân. Phân công cán bộ chuyên môn bám sát địa bàn cơ sở, vận động nông dân thực hiện đúng lịch thời vụ. Yêu cầu các địa phương tích cực đôn đốc nông dân cày bừa phải vệ sinh đồng ruộng như: sử dụng vôi bột, các chế phẩm sinh học để xử lý rơm rạ còn sót lại, gốc rễ nhanh phân hủy, nhằm tiêu diệt nguồn sâu bệnh, tạo điều kiện khi gieo cấy lúa sinh trưởng, phát triển tốt. Đồng thời, chỉ đạo UBND các xã thống nhất các hộ dân có máy làm đất về đơn giá, phân vùng diện

tích cụ thể cho từng chủ máy, tránh tình trạng các chủ máy nhận phần đất gây ảnh hưởng thời vụ. Các HTX chú trọng, thực hiện tốt các khâu dịch vụ như cung ứng giống, phân bón, thuốc bảo vệ thực vật đủ số lượng, chất lượng, đáp ứng yêu cầu sản xuất cho nông dân. Chỉ đạo Xí nghiệp Khai thác công trình thủy lợi huyện và các HTX thực hiện tốt việc bảo dưỡng trạm bơm, vớt bèo bống tại các sông rạch, sông dẫn, khơi thông mương máng, bảo đảm nguồn nước phục vụ sản xuất. Chủ động việc điều tiết nước tại các xứ đồng, không để tình trạng thiếu nước khi cấy lúa. Thời gian qua, Xí nghiệp đã bảo dưỡng, thay thế hệ thống phai sắt đóng mở các cống dưới đê, thay mới palang... Phối hợp với các HTX tổ chức ra quân khơi thông dòng chảy tại các sông giáp ranh giữa các xã. Chỉ đạo các HTX thực hiện nghiêm kế hoạch, lịch cấp nước của Xí nghiệp, không tự ý đóng, mở cống trên địa bàn làm mất nước hệ thống, đặc biệt là thời kỳ bừa ngả, gieo cấy lúa mùa. Đối với công tác bảo vệ thực vật, huyện đã hỗ trợ 60kg thuốc trừ sâu; 1.200kg thuốc diệt chuột. Tuyên truyền đến các địa phương xây dựng các tổ đánh bắt chuột bằng các hình thức thủ công, sử dụng thuốc sinh học từ khi tiến hành làm đất. Triển khai các lớp tập huấn, chuyển giao khoa học kỹ thuật sản xuất vụ mùa đến nông dân để nắm vững quy trình canh tác. Tăng cường công tác điều tra, phát hiện, dự tính, dự báo sớm các đối tượng sâu bệnh có khả năng gây hại lúa mới cấy; làm vệ sinh bờ vùng, bờ thửa tránh nơi trú ngụ của các đối tượng sâu bệnh gây hại cho lúa mùa.

MANH THẮNG

Nông dân xã Tây Giang (Tiền Hải) đẩy nhanh tiến độ bừa ngả bảo đảm khung thời vụ gieo cấy lúa mùa.

Cấy bằng máy được xem là giải pháp mang tính tất yếu trong xu thế phát triển của nông nghiệp, giúp giải phóng sức lao động, giảm chi phí sản xuất, tăng năng suất, hạn chế sử dụng thuốc trừ cỏ nhân tạo ra sản phẩm an toàn... Hiệu quả thấy rõ, song việc áp dụng phương pháp tiên tiến này vẫn gặp nhiều khó khăn.

Mang lại nhiều hiệu quả

Từ 2 năm trở lại đây, mỗi khi mùa vụ đến, bà Phạm Thị Mai, xã Dương Phúc (Thái Thụy) không còn phải lo chạy đua với thời vụ hay đôn đáo tìm người cấy thuê bởi đã có dịch vụ mạ khay, cấy máy của trung tâm sản xuất mạ khay Kubota Nguyễn Văn Công đảm nhận. Bà Mai chia sẻ: Trước đây, mỗi khi vào mùa vụ gieo cấy, chúng tôi rất vất vả, nào là làm đất, ngâm ủ hạt giống, gieo... Đã thế, chẳng may gặp thời tiết bất thuận còn phải gieo lại. Tới khi mạ đủ tuổi cấy lại lo tìm người cấy thuê cho kịp thời vụ, đặc biệt ở vụ mùa. Với những gia đình neo người, thiếu lao động, việc thuê mướn nhân công rất tốn kém, không bảo đảm được thời vụ. Tuy nhiên, từ vụ mùa năm 2018 đến nay, với việc đưa máy cấy vào sản xuất, tôi không phải động tay, mọi việc đã có trung tâm mạ khay lo, 1 sào chỉ cấy trong 20 phút là xong. Hạch toán kinh tế cho thấy, áp dụng mạ khay, cấy máy, nông dân chúng tôi giảm chi phí từ 100.000 - 150.000 đồng/sào so với gieo cấy bằng phương pháp thủ công mà năng suất lại tăng từ 10 - 15% nên bà con rất phấn khởi.

Những năm gần đây, nông dân Thái Bình đã áp dụng hiệu quả phương thức mạ khay, cấy máy vào sản xuất. Lúa cấy bằng máy nông, thưa nên khả năng đẻ nhánh khỏe, ruộng thông thoáng, ít sâu bệnh, giảm việc sử dụng thuốc bảo vệ thực vật. Điều này giúp nông dân đưa ra sản phẩm an toàn, góp phần bảo vệ môi trường, nâng suất tăng cao... Ngoài ra, việc sử dụng mạ khay, cấy máy còn giúp các HTX quy hoạch được vùng sản xuất, gieo cấy cùng một loại giống, cùng trà, thuận lợi cho việc chăm sóc, thu hoạch, từng bước hình thành các vùng sản xuất lúa hàng hóa tập trung gắn với tiêu thụ sản phẩm. Khâu làm đất, thu hoạch đã đưa máy móc vào hoạt động và nay đưa mạ khay, cấy máy vào gieo cấy thì sản xuất lúa đã được cơ giới hóa toàn bộ, giúp giải phóng sức lao động, tăng năng suất cũng như thu nhập cho người trồng lúa. Mặt khác, phương pháp này còn góp phần làm thay đổi nhận thức cho nông dân, giúp họ từ bỏ tập quán sản xuất lúa nhỏ lẻ, manh

Gỡ khó cho cấy máy

Nông dân huyện Đông Hưng cấy lúa mùa.

mún, tạo sự liên kết trong sản xuất, thúc đẩy việc đôn đốc đổi thửa, tích tụ ruộng đất.

Nhưng vẫn khó mở rộng

Từ những ưu việt của phương pháp này nên hiện nay nhu cầu sử dụng mạ khay, cấy máy là rất lớn. Tuy nhiên, việc nhân rộng hình thức sản xuất này đang gặp rất nhiều khó khăn. Mặc dù đã có cơ chế hỗ trợ, khuyến khích đầu tư, trang bị máy cấy của tỉnh cũng như các địa phương, tuy nhiên diện tích cấy bằng máy vẫn còn thấp trong khoảng 2 năm nay vẫn chỉ duy trì đạt mức trên 3.000ha mà thôi (khoảng 4% diện tích gieo cấy).

Là một trong những "đại diện chủ" với gần 100 mẫu ruộng trong tay, ông Đỗ Văn Dân, thôn 4, xã Vũ Quý (Kiến Xương) đã đầu tư máy cấy công suất lớn, máy gieo mạ và 8.000 khay mạ để phục vụ sản xuất cho gia đình cũng như cấy thuê cho người dân. Ông Dân cho biết: Ngoài diện tích ruộng của gia đình, tôi còn đảm nhận thêm 100 mẫu của người dân trong và ngoài xã, từ làm đất, gieo mạ đến cấy máy. Trong khi nhu cầu thuê máy cấy của người dân tăng cao, năng lực của gia đình tôi có thể đáp ứng cấy cho khoảng 300 mẫu ruộng, tuy nhiên do khó khăn về mặt bằng chứa khay mạ nên tôi chưa thể mở rộng dịch vụ tới đồng ruộng người dân. Hiện tại, tôi đã có được mặt bằng ổn định rộng 8 sào. Với diện tích này, tôi chỉ có thể sản xuất được khoảng 8.000 khay mạ để cấy cho 100 mẫu ruộng. Tôi vẫn phải mua thêm khay mạ hoặc kéo giãn thời vụ để quay vòng có mặt bằng gieo mạ. Theo ghi nhận từ nhiều chủ máy cấy, để đầu tư làm

mạ khay, cấy máy, nông dân phải đầu tư một khoản khá lớn mua máy móc và hệ thống khay. Đó là chưa kể các yêu cầu về cơ sở hạ tầng như kho bãi, nhà xưởng (chứa máy móc, giá thể) và diện tích đất tập kết khay mạ. Bên cạnh đó, phần lớn cơ sở sản xuất mạ khay phải mua giá thể từ nơi khác dẫn đến thiếu sự chủ động và làm tăng chi phí sản xuất. Đây chính là nguyên nhân khiến cấy máy khó có thể mở rộng mặc dù nhu cầu của người dân ngày càng tăng cao.

Trung tâm mạ khay ra đời

Năm 2019, Công ty TNHH Kubota Việt Nam thành lập tại Thái Bình là Công ty TNHH Thiên Trường Plaza thành lập trung tâm sản xuất mạ khay Kubota Nguyễn Văn Công (xã Dương Phúc, huyện Thái Thụy). Đây là trung tâm mạ khay đầu tiên của tỉnh với mục đích thúc đẩy áp dụng cơ giới hóa khâu gieo cấy lúa, giảm chi phí sản xuất, nhân công, nâng cao thu nhập cho nông dân. Đến nay, Công ty TNHH Thiên Trường Plaza đã và đang hỗ trợ trung tâm mạ khay, mở rộng diện tích cấy bằng máy trong toàn xã.

Ông Bùi Văn Tường, Giám đốc điều hành trung tâm máy nông nghiệp, Công ty TNHH Thiên Trường Plaza cho biết: Kubota thành lập những trung tâm mạ khay với mục đích đây sẽ là nơi sản xuất và phân phối mạ khay đạt tiêu chuẩn cho khách hàng sử dụng máy cấy Kubota cũng như khách hàng cấy tay truyền thống. Các trung tâm mạ khay hoạt động với sự hỗ trợ trực tiếp từ đại diện với chủ ruộng mở rộng diện tích cấy bằng máy mà ngành Nông nghiệp đang khuyến cáo. Để cấy bằng

Để mở rộng diện tích cấy bằng máy cần có mặt bằng để chứa khay mạ.

máy bắt buộc cần có những khay mạ đạt chuẩn, trong khi khả năng của chủ máy không thể đáp ứng được số lượng lớn khay mạ, họ hoàn toàn có thể tìm mua mạ khay chất lượng từ các trung tâm này. Chúng tôi đang phối hợp thực hiện dịch vụ mạ khay, cấy máy cho thành viên với số lượng khay mỗi vụ khoảng trên 13.000 khay. HTX đã tiếp cận đến các tiêu chuẩn để thành lập trung tâm mạ khay của Kubota, từ mặt bằng đến năng lực tiêu thụ, chúng tôi đều đáp ứng yêu cầu. Hy vọng trong thời gian tới, Công ty TNHH Thiên Trường Plaza sẽ hỗ trợ, hướng dẫn để HTX thành lập trung tâm mạ khay, mở rộng diện tích cấy bằng máy trong toàn xã.

Ông Bùi Văn Tường, Giám đốc điều hành trung tâm máy nông nghiệp, Công ty TNHH Thiên Trường Plaza cho biết: Kubota thành lập những trung tâm mạ khay với mục đích đây sẽ là nơi sản xuất và phân phối mạ khay đạt tiêu chuẩn cho khách hàng sử dụng máy cấy Kubota cũng như khách hàng cấy tay truyền thống. Các trung tâm mạ khay hoạt động với sự hỗ trợ trực tiếp từ đại diện với chủ ruộng mở rộng diện tích cấy bằng máy mà ngành Nông nghiệp đang khuyến cáo. Để cấy bằng

chất lượng trong suốt mùa vụ sản xuất. Tại Thái Bình, hầu hết các trung tâm mạ khay đều là các điển hình về tích tụ ruộng đất. Chúng tôi không chỉ hỗ trợ họ trong chuyển giao kỹ thuật, cung cấp hệ thống máy móc mà còn liên kết, tìm đầu ra cho sản phẩm (khay mạ) để các trung tâm hoạt động 100% công suất. Hoạt động của các trung tâm bước đầu cho thấy thành công và ảnh hưởng tích cực trong việc chuyển đổi phương thức gieo cấy tại địa phương. Thời gian tới, chúng tôi sẽ tiếp tục phát triển tới đa mô hình cho từng trung tâm, xây dựng các trung tâm mạ khay đạt chuẩn Kubota mới, phấn đấu mỗi huyện có khoảng 10 trung tâm.

Những lợi ích của cấy máy đã và đang được minh chứng qua thực tế sản xuất. Tuy nhiên, để mở rộng diện tích cấy bằng máy, ngoài cơ chế hỗ trợ kinh phí mua máy cấy, cần nhiều hơn nữa những chính sách thiết thực, hiệu quả nhằm khuyến khích các tổ chức, cá nhân đầu tư cơ giới hóa trong khâu gieo cấy như: tạo điều kiện về mặt bằng để xây dựng kho bãi, nhà xưởng chứa máy móc, giá thể, tập kết khay mạ; quy hoạch đồng ruộng thành các vùng sản xuất chuyên canh, tập trung.

NGÂN HUYỀN

Làm giàu từ trồng vải u trứng

Về thôn Thượng Xá, xã Quỳnh Minh (Quỳnh Phụ) hỏi ông Đặng Công Chính người dân ở đây ai cũng biết bởi ông là một trong những hội viên nông dân sản xuất, kinh doanh giỏi của xã. Chúng tôi đến thăm vườn vải của ông Chính vào cuối tháng 6/2020 khi những chùm vải trĩu quả, mọng nước đang chín rộ. Ông Chính chia sẻ: Cách đây 20 năm, thấy hai bên bờ sông Minh Hông của xã đất đai màu mỡ thích hợp để trồng các loại cây ăn quả tôi đã xin chuyển nhượng mục đích sử dụng đất và xây dựng mô hình trồng cây ăn quả. Tận dụng được nguồn nước tưới tự nhiên, tôi đã trồng giống cây vải u trứng

từ huyện Ninh Giang, tỉnh Hải Dương về trồng. Đây là loại vải có nhiều ưu điểm: quả to, mã đẹp, chất lượng vượt trội, được khách hàng ưa chuộng, giá bán cao hơn các giống vải khác. Đến nay, gia đình tôi đầu tư gần 200 triệu đồng cho mô hình trồng vải. Để cây đậu nhiều quả, cho năng suất và chất lượng cao, từ cuối tháng 9 sau khi thu hoạch xong tôi bắt đầu tỉa cành, lá cho cây thông thoáng rồi tưới nước, kích thích cho cây ra hoa. Đến tháng 3, tháng 4 năm sau cây bắt đầu ra hoa, kết trái thì tiến hành nuôi dưỡng quả vải và phòng sâu bệnh cho cây.

Nhờ áp dụng đúng kỹ thuật, chăm sóc kỹ lưỡng từng gốc vải nên năm nào

mô hình trồng vải của ông Chính cũng được mùa. Có những năm thời tiết không thuận lợi, sâu bệnh hại khiến diện tích trồng vải của hầu hết các hộ trong xã đều đạt năng suất thấp hơn song vườn vải của gia đình ông vẫn cho năng suất cao. Cách mà ông áp dụng là sử dụng phân chuồng ủ hoai mục mỗi năm bón hai lần: bốn tháng mằm và bốn tháng quả, ngoài ra bón thêm đạm, lân và kali cho vải sinh trưởng và phát triển tốt. Để phòng, trừ sâu bệnh, ông Chính chủ yếu dùng các loại thuốc bảo vệ thực vật sinh học, thuốc bảo vệ thực vật được phép sử dụng trên rau quả an toàn và dùng việc phun phòng sâu bệnh trước thời

điểm thu hoạch ít nhất 1 tháng để bảo đảm an toàn thực phẩm cho người sử dụng.

Nhờ bám sát kỹ thuật trồng và chăm sóc cây vải nên đến nay mô hình của ông Đặng Công Chính đã mở rộng được hơn 8 sào trồng vải u trứng và nhân lồng. Bình quân mỗi năm sau khi trừ chi phí gia đình ông thu về hơn 200 triệu đồng. Thời tiết năm nay nắng nhiều, nhiệt độ cao nên 40 gốc vải u trứng và 40 gốc nhân lồng Hưng Yên cho năng suất và chất lượng cao hơn mọi năm, quả ngọt, mọng nước, chắc chắn sẽ cho thu nhập cao hơn năm trước.

Để cây vải sinh trưởng và phát triển tốt, cho năng suất và chất lượng tốt, thời gian tới ông Chính tiếp tục tích lũy kinh nghiệm từ thực tế, học hỏi bí quyết của người trồng vải lâu năm để

áp dụng vào sản xuất. Bên cạnh đó, ông cũng nhiệt tình chia sẻ kinh nghiệm, kỹ thuật chăm sóc cho các hộ trồng vải tại địa phương với mong muốn nông dân trồng vải có thêm nhiều mùa vụ bội thu hơn nữa. Ông Chính cho biết thêm: Lâu nay, đa số người dân trồng vải là tự phát, theo truyền thống, tự học hỏi và áp dụng. Tôi mong muốn hội nông dân các cấp hỗ trợ kỹ thuật chăm sóc đúng quy trình để cây vải ra hoa, đậu quả nhiều, để nâng cao giá trị kinh tế từ cây vải. Cấp ủy, chính quyền các cấp tạo điều kiện để những hộ trồng vải trên địa bàn xã liên kết sản xuất, bao tiêu sản phẩm, xây dựng thương hiệu cho cây vải, góp phần nâng cao năng suất, chất lượng và thu nhập cho hội viên nông dân.

Ông Nguyễn Văn Hinh,

Chủ tịch Hội Nông dân xã Quỳnh Minh đánh giá: Mô hình trồng vải của ông Đặng Công Chính là một trong những mô hình áp

dụng khoa học kỹ thuật, chăm sóc tốt nên đã đem lại hiệu quả kinh tế cao. Thông qua mô hình này chúng tôi sẽ tổ chức tập huấn, nhân

rộng mô hình, góp phần nâng cao thu nhập và ổn định đời sống cho hội viên nông dân.

TIẾN DAT

Mô hình trồng vải của ông Đặng Công Chính, xã Quỳnh Minh (Quỳnh Phụ) cho thu nhập hơn 200 triệu đồng/năm.